Inhoud

I INLEIDING 7

1. De geschiedenis van het kind: conflicterende visies 11
2. De ontwikkeling van een complex genre: egodocumenten 22

II PORTRETTEN 33

1. Een opvoeding van stand: Constantijn Huygens 35
2. De kinderen van een ambachtsman: Hermannus Verbeecq 47
3. De kinderen van een boer: Dirck Jansz 55
4. Generatieconflicten: Maria van Reigersberch 58
5. Vader en zoon: Constantijn Huygens jr 69
6. Een opvoeding volgens het boekje: Otto van Eck 73
7. De nieuwe adolescent: Alexander van Goltstein 87
8. Pedagogie als probleem: Willem de Clercq 97

III BEELDEN IN BEWEGING 113

1. Kinderspel: een waarderingsgeschiedenis 115
2. Boemannen en lijfstraffen 130
3. Moeders en minnen: een gezinshistorisch probleem 142
4. Zelfstandigheid en beroepskeuze 156
5. Onderwijs: omzien in wrok 167
6. Het veranderend geheugen en een nieuw genre: jeugdherinneringen 178
7. De verwoording van gevoelens: rouwen over kinderen 200

Verantwoording 223
Noten 225
Lijst van schrijvers van egodocumenten 266
Personenregister 280
Illustratieverantwoording 285